

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 2. Quibus medijs uti debeat Operarius ad Apostolicam peccatorum Curationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

ingenti Spiritu Homines rei insolentiâ stomachantes, et
rum salubritatem aspernabuntur, & amore in odium

VIII. Octava industria est, ut non tantum Medic
moderate applicet (cô quod juxta S. Bernardum ep. 24
*sura nunquam quidem remissa, sed prudenter tamen
missa plerumque plus proficiat*) sed, ut sapienter mon
Franciscus Xaverius, etiam pertinaces animos, atque in
tiorum cœno hæsitantes ita cælestibus minis urgeat, ut
nunquam illis divinæ clementiæ spes intercidatur, sed
interdum commemoratione pectora eorundem mulceat.

IX. Nona industria est, ut, quando aliquem à virtutibus
strahere desiderat, certò sibi persuadeat, id multò effe
apertè fieri (maximè postquam ab illo amari se ex illis
quàm argutijs quibusdam & disterijs sive aculeatis re
quæ animum occultè verberare solent, & cujusdam
Censoris suspicionem ingenerare, quæ opinio liberæ con
sationi & amoris affectui plurimum detrahit.

X. Denique etiam illud nonnullorum monitum
negligendum est, quo hortantur, ut salutis ac virtutis
non tanquam rem arduam atque difficilem, sed facillimam
jucundissimam, hominèque libero dignissimam proponat
ita ut, etsi nullis ad eam vitæ rationem præceptis adhi
remur, ipsa tamen virtutis pulchritudo, & honesti spe
sicut olim multos Philosophos, trahere deberet. Atque
fiet, ut generoso quodam animi impulsu, quod optimè
homine dignissimum esse cognoverit, sine magna diffi
cultiaggrediatur.

§. II.

Quibus mediis uti debeat Operarius

Apostolicam Peccatorum curationem.

I. **M**ulta sunt quidem media, quæ Viri Apostolici
etante Spiritu Sancto, & proprio Zelo impellente
hibuerunt ad conversionem Peccatorum. Quia tamen
Instructione animus duntaxat est, ordinarios modos
Proximum, & à quovis facillè practicabiles Operario
satis exercitato suggerere, ideo omissis rarioribus & ex
mediis, sequentia duntaxat propono. Inprimis ergo

gnam cum peccatoribus, & longaninem patientiam habere conetur Operarius, nec spem conversionis obtinendæ abjiciat, cum & DEVS horum conversionem patienter expectet; præterea maximi etiam momenti sit unicum peccatum impedivisse.

II. Potissimum ferè medium ad horum animos emolliendos ducat orationem ferventem, & crebram pro ijs fusam; per hanc enim gravissimos quosque peccatores ad frugem conversos esse passim historiæ produnt.

III. Summopere etiam studeat, in hujusmodi hominum amicitiam se insinuare, cõsque varijs obsequijs, præsertim verò blanda, suavique conversatione demereri; hæc enim via non paucos à S. Francisco Xaverio emollitos esse in ejus vita legitur.

IV. Si legere nōrunt, suadeat illis, ut singulis diebus tardè & attentè unum alterumve folium ex libello pio legant, maxime ex tali, qui vel de æternitate, vel de quatuor novissimis scribat. Hi enim Concionatores muti multò efficacius plerumque persuadent emendationem, quàm ij, qui in cathedris cum strepitu detonant.

V. Specialiter illis commendet affectum & fiduciam ad SS. Domini Passionem, horteturque, ut singulis diebus semel vel sæpius ad honorem illius orationem Dominicam vel salutationem Angelicam recitent: eum in finem juverit illis indicare, quod Christus quondam S. Gertrudi dixit. *Quilibet poterit respirare in spem Geniæ offerendo Deo Patri meam innocentissimam Passionem & mortem. Credat igitur peccator, se per hoc obtinere saluberrimum fructum indulgentiæ; quia nullum tam efficax remedium contra peccata poterit in terris haberi, sicut devota memoria mea. Passionis cum fide rectæ & vera penitentia. l. 4. In fin. div. piet.*

VI. Simili modo conetur eos ad singularem fiduciam & amorem erga B. Virginem excitare. Quare proderit narrare ijs, quod olim Deus Pater S. Catharinæ Senensi dixit: uti apud Bloisium c. 1. Monil. Spirit. videre est. *Maria unigeniti Filij mei gloriosa Genitrici à bonitate mea concessum est propter Incarnati Verbi reverentiam, ut quicumque etiam peccator ad eam cum devota Generatione recurrat, nullo modo diripiatur à damone infernali. Hac est enim à me electa, parata & posita*

tangua esca dulcissima ad capiēdos homines & precipue
 mas peccatorum. Itē quod B. Virgo eodē Blosso teste
 S. Brigitta revelavit dicens: *Quantumcunq; homo peccat*
toto corde, cum vera emendatione & charitate ad me
gerit, statim parata sum recipere venientē. Nec attendit
ūm quis peccaverit, sed quali intentione & voluntate
ad me. Nam peccator quamlibet vilis & sordidus sit, non
dignor ejus plagas ungere & sanare; quia vocor, & sum
Mater misericordiae. Hinc S. Gertrudis, ut ibidem re-
 aliquando vidit accurrere sub chlamydem dulcissimam
 DEI Genitricis veluti bestiales quasdam diversi generis
 quas significabantur peccatores specialem devotionem
 iam habentes. Has omnes illa benignē recipiens, & qua
 pallio protegens, delicata manu sua singulas contrecta-
 deliniebatque, & ipsis amicabiliter blandiebatur, quod
 modum quis blandiri solet catulo suo. Suadeat ergo
 rius, ut hanc S. Virginem peccator, cum quo agit, variis
 quibus demereri sibi studeat, maximē singulis diebus
 in honorem eius recitando, in ejus festis confitendo, peccata
 integrum, maximē verō Sabbati, abstinendo, ab illo
 quo maximē infestatur. Eum in finem conveniet unā aliam
 brevi historiā ostendere, quā salutare hoc medium
 peccatoribus fuerit, v. g. illi militi, cui diabolus servitū
 assumptā per quatuordecim annos servierat, occisurus
 si vel semel salutationem Angelicam, quam recitare
 die consueverat, omisisset, qui tamen postea B. V. patrocini
 & ope Eremitae cujusdam, fraude dæmonis detecta, e-
 resipuit. Uti fusiū in spec. Exempl. V. Salut. Angel. ex-
 fertur. Alius verō, qui Sabbato Virginis Mariae nomi-
 nantis pudori amore Beatissimae DEI Matris pepercerat
 torneamento occisus, contritionis elicitae gratiam, &
 hac salutem obtinuit. Ibid. V. Horae Canonicae ex. 4.
 VII. SS. Eucharistiae usum quoque, si possit omnibus
 dis persuadeat; ibi enim mensa est, quam paravit Deus
 adversum eos, qui tribulant peccatorem, vitiorum habundantia
 humanus sanguis later, qui, si hauriatur a peccatore
 morbo caduco ad peccati lapsum impellente eum liberat.
 Expertus hanc efficaciam est miles ille, qui concubinae
 implicitus, cum S. Bernardi suasu in agone constitutus

Eucharistiam receperat, adeo mox mutatus est, ut summè jam detestatus sit, quam summè priùs deperierat, uti fusiùs in specul. exempl. V. attritio videre est.

VIII. Nonnunquam proderit adhibere medium illud, quo S. Bernardus peccatorem quendam à prava consuetudine abduxit, dum illi suavitè, ut triduo tantum ad honorè SS. TRINITATIS à familiari sibi vitio abstinere; quòd cum ille fecisset, suavitè S. Bernardus, ut alterum triduum ad honorem Christi adjiceret; quo consilio observato ira ille immutatus est, ut etiam sine pacto ullo deinceps abstinere statueret.

IX. Salubre quandoque etiam fuerit, dolo bono circumvenire peccatorem, & ad exemplum Natan Prophetæ, Parabolæ, vel etiam historiæ propositione ipsi Status sui periculum, vitæque sceleratæ turpitudinem ostendere, quod tamen ab initio dissimulanter admodum faciendum est, ne fraudem mox advertens difficulter capiatur. Parabolæ autem vel Historiæ tales possunt esse. 1. Narret ex Acroamatis Jacobi Bidermanni Historiam de Filio, qui in vineam ire iussus, Patrem invitare invadens dejecit in terram, & cultro interemit. Inferat subinde hoc facere peccatorem respectu Dei Patris. 2. Narret ex eodem libro Historiam de muliere illa, quæ captivum maritum testudinis suæ auxilio ex turcica captivitate liberavit, fingatque, eam postea domi à marito malè habitam, & tandem post gravia & repetita vulnera penitus occisam: & inferat hoc peccatores respectu Christi facere. 3. Fingat fuisse Reginam, quæ ex humili loco in aulam translata ad regias nuptias, miscuerit se aliquoties caculis & lixis, & neque à Rege privatim monita, neque minis deterrita abstinuerit. Tali Parabolâ propositâ expectet, quid peccator judicet, & tum inferat: Tu es illa Sponsa Spiritûs Sancti, &c. 4. Fingat aulicum ob delicta sua sæpiùs à Rege monitum, jamque excludendum ab aula, amicorum tamen precibus fuisse servatum; sed illum post decies recuperatam, Amicorum ope, gratiam apud Regem, necdum tamen respicere, sed in antiqua peccata frequentius labi; an hic ulteriori Amicorum auxilio dignus videbitur? Inferat subinde peccatorem esse, qui toties Sanctorum precibus in gratiam cura Deo reductus, necdum tamen respiscat. 5. Fingat hominem aliquem cò insanix redactum esse, ut ultro vestes exuens

porcorum stabulum intraverit, ibique cum porcis habitum
 filiquas & fæces comederit, in luto, si quod vidit, se volu-
 rit, vomitum reorbuerit &c. Inferatque, peccatorem esse
 lem, bestiis se assimilare. 6. Fingat esse aliquem
 Testamentum, quo ingens hæreditas ei transcribebatur,
 pretio vendiderit, & ostendat, talem esse peccatorem,
 gratiam pro vili voluptate vendat. 7. Fingat Ducem
 dam, cui arx valde opulenta commissa sit, eaque insuper
 lis, vili pretio corruptum, se & arcem hostibus capitaliter
 tradidisse. Inferat hoc peccatorem agere, qui arcem a
 diabolo tradit. 8. Fingat, comicum fuisse, qui, cum
 citus fuisset comœdiam exhibere, atque ideo Regem
 tota Aula sua invitasset, nunquam tamen in theatrum per-
 rit, & comœdiam auspicatus sit. Inferat, talem comicum
 peccatorem, qui conversionem differt.

X. Quandoque illi ostendat, quantum gaudium
 possit DEO & omnibus Sanctis, si seriò se emendet. Eius
 finem proderit attulisse favores speciales, quos peccato-
 riter convertis exhibuit DEVS, maximè S. Magdalene
 rix Ægyptiacæ, Pelagiæ &c.

XI. Proderit etiam declarare minas, quas proposuit DEVS
 in S. Scriptura adversus eos, qui vocantem DEVM audire
 stulerunt, maximè illam Prov. c. 1. ubi ait DEVS ad
 Quia vocavi, & renuistis; extendi manum meam, &
 fuit, qui aspiceret, ego quoque in interitu vestro videbo
 subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, evenerit. Ad
 rum minarum confirmationem adducat unum alterum
 exemplum Tragicum, in quibus minæ tales implerentur
 maximè illius rustici, pro quo, cum post mortem ejus ex-
 mo De profundis ille versiculus: *Fiant aures tue inter-*
tes &c. cantaretur, imago Crucifixi feretro insistentis
 de ligno resolvit, iisque aures obturavit.

§. III.

Quomodo agendum sit cum illis, qui Inimicitias
 deponere nolunt.

I. **G**Ravis hæc & superatu difficilis tentatio est, unde
 sa quoque media adhibere convenit, ut, si unum
 proficiat, alterum sortiatur suum effectum. 1. Inprimis